

20

interpres

Parmakkapı, İmam Sokak Ziya bey Han Kat 4
Tel : 44 72 34 Beyoğlu

No.

3 Mayıs 1967
BUGÜN (İST)

Röportaj

Röportaj ve
Fotoğraflar:
M. Kadir
SAYILGAN

II 380 381 DAGLAMA SANATI (HAKK-I BINNAR) - PYROGRAVURE

- 1 -

«- 9 vilâyette 18 sergiyi kim açar kardeşim, Açmıyacağım artık. Burama geldi...» diyerek boğazını gösteriyor.

«- Sergiler yüzünden âmirlerimle kötü oldum. Böyle giderse şerefli mesleğimden de ayrılacağım.»

Salondaki göz nuru eserlerini göstererek:

«- Binbir emekle dizdim tek başıma. Hep ben, hep ben.. Bir tek yardımcım yok, Salonu yerleştiren vitrinlerin camları kırıldı. Ve bir hafta sonra sergiyi kapatıyorum mecburiyet karşısında. Çünkü bu kadar izin verdiler koskoca ordu evinde.» diyor bağı yanık harita binbaşısı Hüsnü Züber.

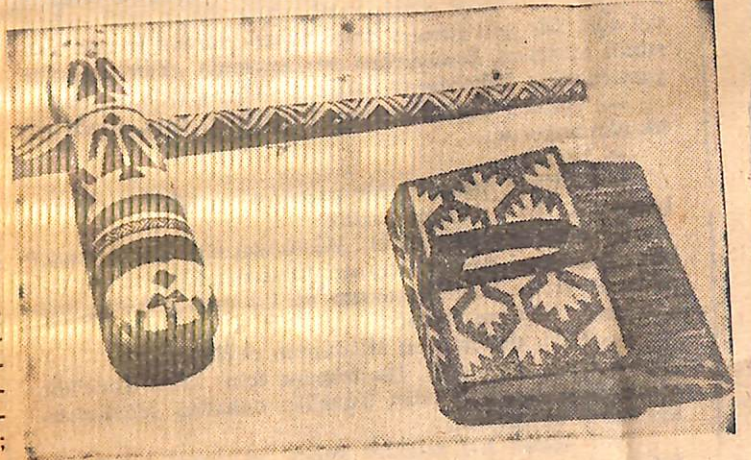
Bu konuşmalar Türkiye'nin başkenti Ankara'nın Kızılay semtinde, haşmetle yükselen ve mensuplarının her türlü rahatı düşünülerek inşa edilen lüks ordu evinin köşecisindeki bir salonda geçiyor.

Türkiye'de teknik mânada dağlama sanatının öncüsü sayılan Hüsnü Züber, 350 parçalık Türk motifleriyle süslü

tahta eşyası ve 500 kadar Türk - İslâm motifi koleksiyonundan meydana gelen sergisini günde binlerce ziyaretçi geziyor, hepsi de takdirlerin ve hayranlıklarını saklamıyorlar..

Buram buram Anadolu İkonu, Türk köylüsünün inceliğini ve ruhunu aksettiren Türk - İslâm eserlerini geziyoruz: Ekserisi 16. asra ait Rüstem Paşa Câmiinden çini desenleri; Konya Karatay Medresesinden (13. asır) çini desenleri; İnce Minare (13. asır) Selçuk mermer işçiliği; Selçuklulardan (16. asır) kalma seccade desenleri; Orta Asya ve Türkistan halı desenleri; Konya, Kayseri, Adana, Bursa, Ankara, Fethiye, Emirdağ, Sille gibi çeşitli şehirlerin sergiyi süsleyen kilim desenleri insanı doyuruyor, ziyaretçilere bir sanat ziyafeti veriyordu.

Eser çok, alabildiğine çok, burada saymakla bitmez. Yorulmak nedir bilmeyen kıymetli sanatçı Binbaşısı Hüsnü Züber'i mükâfatlandırmak şöyle dursun, sergisinin açılış gününe dahi, davet edildikleri hâl-

■ Çamaşır Tokacı. Ankara çevresinden, üzeri İse Kayseri kilim desenleriyle bezenmiş. Yanında Konya'ya has bir (faraş) görülmekte (üzeri kilim desenleriyle süslü).

de gelmeyen bakanlar, müstesarlar genel müdürler komutanlar ne yaparlar, ne ile meşgul olurlar bilinmez. Gelemdiklerine dair sadece bir nezaket telgrafı da mı çekemezler? Bakanlar içinde yeni ulaştırma bakanı Dr. Sadettin Bilgiç kadar da mı olamazlar di sayın kişiler. Bakın ne diyor geçtiği telgrafta sayın Bilgiç:

«Dağlama (Pyrogravure) sanatı serginize ait davetiye yi aldım. Çok teşekkür ederim, Bakanlıkta yapılan toplantı dolayısıyla icâbet edemediğim için özür diler, bu vesileyle sevgiler sunarım.»

Telgrafı, bana cüzdanımın arasından çıkararak gösterdi değerli sanatçı. Davetine tek bir mukabele örneği olan telgrafı okuduktan sonra, itina ile katlayarak tekrar cüzdanımın içine yerleştirdi. İlgisizlikten şikâyetçiydi. Dertliydi gerçek sanatçı Hüsnü Züber. Nasıl dertli olmasın ki Türkiye Cumhuriyetinin koskoca bir Turizm ve Tanıtma Bakanlığı vardı. Bakanlığın başında eski bir gazeteci, sanatsever ve dinamik bakanlardan Nihat Kürşat vardı. Bir millî eğitim bakanlığımız ve ilerisi için çok şeyler vaadeden taze bakanlardan İlhami Ertem bulunmaktaydı. Millî hars, kül-

tür ve sanatımızla bu bakanlar ilgilenmeyip de hangileri ilgilenecekti?.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı her sene binlerce, hattâ onbinlerce lira sarfederek eski Grek, Antik, Roma, Bizans, Hristiyan ve Ermeni sanat ve âbidelerini diriltmeye çalışırken ve her sene bizim olmayan bu sanat ve eserleri, yüzbinler dağıtarak câzip renkli broşürler bastırıp Türkiye ve dünyaya yayacağına biraz da böyle millî ve Dini sanatlarımızla alâkadar olmalydı. Onlara da yüzbinler harcayarak, renkli broşürler bastırmalydı. San'atkarlarımız ve eserlerini Avrupa, Amerikaya göndermeli ve tanıtılmalydı.

Kimbilir Türkiye'mizde buna benzer, isimleri duyulmamış, Türk'ün gerçek sanatçısı daha nice Hüsnü Züber'ler vardı. İlgisizlik, bilgisizlik ve vurdumduymazlık baştakilerin iliklerine işlemişti. Bir tek gün dahi yarım saatçiklerini ayırıp da sergiyi gezmeye gelip, san'atçıyı tebrik etmemişlerdi, tebrik eden olmamıştı. Ama onların dışında bir halk, sanatsever, milliyetperver bir Müslüman Türk halkı vardı. İşte onların temennileri, tebrikleri ve takdirleri büyük sanatçıya yetiyor ve artıyordu bile..

(Devamı var)

■ Harita subayı Hüsnü Züber eserleri hakkında izahat verirken.